

τούς πρώτους χρόνους και κατά τούς τελευταίους σχεδόν ὁμοίως· διότι ἐπὶ μὲν ἱτῆς ἀμαθείας αἰθάνομεθα τὴν χρείαν νὰ συμπεριλάβωμεν πάσας τὰς γνώσεις· ὅταν δὲ αἱ ἐπιστῆμαι ὑπάρχωσιν ἤδη ἀνεπτυγμέναι, ἔχομεν ἀνάγκην νὰ τὰς συνοψίσωμεν. Οὕτω τὰ ἀρχαιότατα τῶν λαῶν βιβλία περιέχουσιν ἕλον τὸν ὑπάρχοντα θησαυρὸν τῶν γνώσεων ὑπὸ θρησκευτικόν τι κάλυμμα και εἰς ποιητικὸν ὕψος, ὅπου ὡς ἐν χιουεντηρίῳ τὰ πάντα συγγέονται και ἀναμιγνύονται. Ὅθεν ἀρχόμεθα πάντοτε ἐκ τῆς γενικῆς ἐπόψεως τοῦ ἀθροίσματος, ἔπειτα δὲ μεταβαίνομεν ἐκ τῶν καθόλου εἰς τὰ καθ' ἕκαστα. Ἀφ' οὗ δὲ ἀνερευνησόμεν κατ' ἰδίαν πάντα τὰ μέρη, συμπηγνύομεν αὐτὰ εἰς κοινὸν τι οἰκοδόμημα, τὸ ὁποῖον εἶχομεν τέως· διακλυμένον, ὥστε εἰς τε τὸ τέλος και τὴν ἀρχὴν χρησιμεύουσιν ὁμοίως· σχεδὸν αἱ ἐγκυκλοπαιδεῖται.

Τοῦτο συνέβη και κατά τὸν μεταίωνα· διότι ἡ ἐποχὴ αὕτη ἦτο κοινὴ νέας κοινωνίας και τάφος συνάμα τῆς ἀρχαίας και ἐκλειπούσης· ἤδη. Ὅθεν τότε μάστιχα ἐπολλαπλασιασθησαν τὰ ἐγκυκλοπαιδικὰ συγγράμματα ὁμομαθῆντα πομπωδέστερον ποτὲ μὲν θησαυρὸς, ποτὲ δὲ εἰκόνας τοῦ κόσμου και θέατρα τῆς φύσεως· αὐτοὶ δὲ εὐρίσκοντο ἀποτεταμιευμένοι ἅπασαι αἱ τῶν προαῖων μαθήσεις· Ἄλλ' εἰς τοιαύτην τινὰ κατάστασιν εὐρίσκονται και αἱ Κινέζοι, ἡ δὲ ἐπιστῆμη των φαίνεται και νηπιώδης ἐνταυτῷ και γηραιά κατά τινα λόγον, τὸ μὲν πρῶτον ὡς περιορισμένη και ἀτελής, τὸ δὲ δεύτερον ὡς ἀρχαιοτάτη, ὅσον τὸ ἔθνος. Καὶ οὕτως ἔχουσα ὅμως ἡ ἐγκυκλοπαιδεῖα τῆς Ἰαπωνίας τιμᾶται ὡς πανδέκτης παντοδαπῶν ἐπιστημονικῶν, φιλολογικῶν και τεχνικῶν γνώσεων, ἐκ τοῦ ὁποῖου και ἡμεῖς αὐτοὶ ἐδυνάμεθα πολλὰ ὠφελίμως· νὰ ἀρυθῶμεν. Συγκροτεῖται δὲ ἐξ ὀρθόκοντα τόμων ὀγκωδεδεστάτων ὀκταπτύχου μεγέθους, ὅπου ἕκαστον πρᾶγμα εὐρίσκειται εἰκονισμένον, φέρει δὲ παρακείμενον τὸ ὄνομα εἰς τε τὴν Κινεζικὴν και Ἰαπωνικὴν και ἄλλας ξένας (τῆς Εὐρώπης) γλώσσας. Ἡ δημόσιος βιβλιοθήκη τῶν Μαρσιῶν ἔχει τὴν ἐγκυκλοπαιδεῖαν ταύτην.

Οἱ Κινέζοι ἐνόησαν ἤδη ἐκ πολλοῦ τὴν λογικότητα τῆς ὑπὸ τοῦ Λινναίου κατά πρῶτον εἰσχυθείσης ὀνοματολογίας εἰς τὰς φυσιογραφικὰς ἐπιστῆμας. Καθὼς δὲ ἡμεῖς προσδιορίζοντες τὰ ἀτομὰ τινος γένους διὰ κοινῆς οὐσιαστικῆς διακρίνομεν τὰ εἶδη δι' ὀνόματος ἄλλου οὐσιαστικῆς, ἡ ἐπιθέτου προστιθεμένου, και λέγομεν *canis vulpes, canis leo, rosa canina, viola tricolor* κτλ. ἔχουσι και αὐτοὶ χαρακτηριστικὰς γραφικὰς τὰ εἶδη ἐκφράζοντας. Οὕτως ἔστιν ὀλωσι νὰ σημάνωσι τὸν λύκον και τὴν ἀλώπεκα σχηματίζουσι δύο γράμματα ἐκ δύο μερῶν σύνθετα, ἐξ ὧν τὸ μὲν κοινὸν παριστάνει τὸν κύνα ὡς τύπον, τὸ δὲ μερικὸν τὸ εἶδος. Ἐκτὸς ὅμως τούτου περιλαμβάνοντες ἐν συνόψει τὰς ἀναλογίας τῶν ὄντων ὑπάγουσι τὸν λύκον, τὴν ἀλώπεκα τὴν ἰκτίδα και τὰ ἄλλα σαρκοφάγα εἰς τὸν κύνα, τὰ διάφορα εἶδη τῶν αἰγῶν εἰς τὸ πρόβατον, τὰς κερμάδας (ἀντιλόπας), τὰς δορκάδας, τοὺς δαούπους, τὸν μοσχόφορον βῶν εἰς τὴν ἔλαρον, τὰ ἀναμηρυκώμενα εἰς τὸν βῶν, τὰ τρω-

κτικὰ εἰς τὸν μῦν, τὰ καχύδερμα εἰς τὸν χοῖρον, μώνυχια κτλ. εἰς τὸν ἵππον.

Τὶ πλεῖστον κατά τοῦτο ἐπραξεν ὁ Λινναῖος· Κυδιὲ και ὁ Jussieu ;

Οἱ Κινέζοι σημαίνουσι τὰ ἔντομα δι' ὀνόματος· ῥιστάνοντος αὐτὰ ὡς φέροντα ἐξώθεν τὰ ὄντια, συγγεόμενα μετὰ τῶν διαφόρων μαλακοστράκων, συγχερτικῆ ἀνατομία ἀπδεικνύει ὄρθα· και τὸν ἵππον.

Οἱ Κινέζοι υπερβαίνουσι τοὺς Εὐρωπαϊοὺς και μεταξουργίαν, τὴν κεραμικὴν ἐν γένει, μάλιστα τὴν τῶν μυρρίνων λεγομένων ἀγγείων, εἴτε φερριῶν, τὴν κατασκευὴν τοῦ μέλανος και ἄλλων γυμάτων· μόνοι δὲ γνωρίζουσι τὴν καλλιέργειαν τῆς Μετεχειρίζοντο δὲ ἔκπαλαι τὸν πολοδείκτην, εἴτε μαγνητικὴν πυξίδα, τὸ χαρτονόμισμα, τὴν τυποσίαν, τὴν πυρόκοντον και τὰ ἐξ αὐτῆς ἐμπροσθεν μηχανήματα κτλ. ὀνομάζοντες τὴν κινητὴν πυροσφίγγαν κεραυνοβόλους ἀμύξας.

Ἐκ τούτων ὁ πολογνώμων, εἴτε ἡ μαγνητικὴ μετεκομίσθη εἰς τὴν Εὐρώπην βεβαίως ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν, τῶν ὁποίων πλεῖστα ἀναγόμενα ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς θαλάσσης, εἴτε τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου παρέπλεον παράλια τῆς Ἰνδίας, ὅπου συνητῶντο μετὰ τῶν νεφικῶν ἄλκαδων. Ἡ πυρόκοντος ὁμοῦς και ἡ τυποσφίγγαν πιθανότατα διὰ ξηρᾶς.

Ἀλλὰ πῶς αἱ ἐφευρέσεις αὐταὶ δὲν διεκονοῦν εἰς τὴν Ῥωσσίαν ἐπὶ τῶν Μογγολικῶν πολέμων, ἠῶσθηεν ἡ κοινωνία τῆς Ἀσίας και τῆς Εὐρώπης; δὲ και ὁ Βενετὸς Μαρκόπουλος, ὅστις εὐνοῦται παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κίνας περιώδευσε τοὺς τοῦς τῆς ἐπικρατείας του τόπους και ἀνέφερε αὐτὸν τὰς ιδέας του, ἀπεσιώπησε παντελῶς τὴν ἰραρίαν εἰς τὴν ἔχθειση, τὴν ὁποῖαν κατέλιπε; Ἡθεῖον δὲ και τοῦτο ὅτι ἡ τέχνη αὕτη προώδευται εἰς τὴν Εὐρώπην, ἀπ' ὅτου ἐπενοήθη, ἡ ἀπλῶς ἐπὶ παρὰ τοῦ Γερμανοῦ Γιουτεμβέργ'· διότι ἀπὸ τῶν ἰταλῶν, εἴτε πινάκω, ὅπου ἦσαν τορευτὰ τὰ ἔργα, ὕστερον ταῦτα κατασκευαζόμενα μετὰ ἐχωρίσθησαν και ἤδη συνάπτονται εἰς ἐν διὰ τῆς ἡμετέρας τῆς λέξεως, ἐν ᾧ οἱ Κινέζοι διατηροῦσιν τοῦδε τὸν αὐτὸν ξυλλογραφικὸν τρόπον.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ.

Κατὰ τὸν Abel Remusat τὸ Βασίλειον τῆς Κίνας 525 λεύγας ἀπὸ βεβρᾶ πρὸς νότον, 600 δὲ ἀπὸ τῶν πρὸς δυτμάς· καταρδεύεται ὑπὸ δύο ποταμῶν, τοῦ Kiang και τοῦ Κιτρίνου, ἐξ ὧν ὁ πρῶτος ἔχει 7 λεύγας πλάτος εἰς τὰς ἐκβολὰς. Κατατενομένη δὲ ὑπὸ πολυπληθῶν διωρύγων εὐκολύνεται ἡ κοινωνία, περιλαμβάνει ἡ γῆ ποταμῶν τρεῖς ζῶα και φυτὰ εἰς διαφόρους θερμοκρασίας δοκιμοῦντα. Ἡ Κίνα ἐμπορεύεται διὰ μέρους ἰσχυρῶς, εἴτε ἐπαρχίας Κιάκτα μετὰ τῆς Ῥωσσίας, δὲ τοῦ Καντὸν μετὰ τῆς Ἰταλίας Εὐρώπης.